

Vedlegg 1: Prosedyre for PVK ved aktuell ortopedisk avdeling

Dokument «PVK prosedyrekapittel 1: Generell informasjon», ID 32554 -

PVK prosedyrekapittel 1: Generell informasjon

Forfatter: Anne Grete Hammerhaug, Rune Stræte
Godkjent av: Sigurd Fasting

Gyldig fra: 15.10.2015
Revisjonsfrist: 14.10.2017

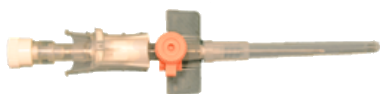
Revisjon: 1.0
ID: 32554

Generell informasjon

Prosedyren gjelder for alle som skal legge inn og håndtere perifere venekanyler

Alle som skal legge inn eller håndtere en perifer venekanyle skal ha fått opplæring i prosedyren

Perifer venekanyle er et kateter som benyttes til infusjon/injeksjon i perifer vene.

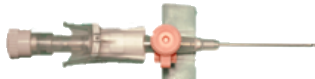

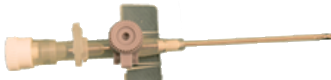

Perifer venekanyle brukes til væsketerapi, parenteral ernæring, intravenøse medikamenter eller transfusjon av blodprodukter. Ved behov for langvarig intravenøs behandling bør innleggelse av sentralt venekateter vurderes

Prosedyren skal sikre korrekt innleggelse og håndtering av perifer venekanyle for å oppnå minst mulig ubehag for pasienten og forhindre at komplikasjoner oppstår.

Perifere venekanyler leveres i flere dimensjoner.

Bildet viser eksempel på venekanyler

	Kapasitet	Dimensjon	Gauge(kaliber)	
Neoflon	13 ml/min	0,7 x 19 mm	24 GA	
Blå	42 ml/min	0,9 x 25 mm	22 GA	
Rosa	67 ml/min	1,1 x 32 mm	20 GA	
Grønn	103 ml/min	1,3 x 32 mm	18 GA	
Grå	236 ml/min	1,8 x 45 mm	16 GA	
Orange	270 ml/min	2,0 x 45 mm	14 GA	

Aseptisk teknikk/ hygiene

Innleggelse og håndtering av perifere venekanyler skal utføres med aseptisk teknikk. Arbeidsområdet skal behandles slik at mikroorganismer ikke tilføres.

- Håndhygiene før og etter innleggelse og håndtering av venekanyler [\[ikon\] prosedyre 775 Håndhygiene - hånddesinfeksjon og håndvask](#)
- Bruk hansker. Prosedyren gir risiko for blodsmitte.
  - [\[ikon\] prosedyre 6525 – Basale smittevernrutiner](#)
  - [\[ikon\] prosedyre 2146 – Blodsmitte](#)
  - [\[ikon\] prosedyre 1253 – Hansker. Bruk av usterile engangshansker](#)
- Sterilt utstyr bevares sterilt
- Sterile tilkoblingspunkter bevares sterile

Bildet viser eksempel på sterile tilkoblingspunkter

- Desinfeksjon av hud før punksjon med klorheksidinsprit 5 mg/ml og sterile kompresser. [\[ikon\] prosedyre 10764 - Desinfeksjon av hud før punksjon og injeksjoner](#)
- Perifere venekanyler som ikke er lagt inn under aseptiske forhold skal fjernes så snart som mulig

PVK prosedyrekapittel 3: Forberedelse

Forfatter: Anne Grete Hammerhaug, Rune Stræte
Godkjent av: Sigurd Fasting

Gyldig fra: 15.10.2015
Revisjonsfrist: 14.10.2017

Revisjon: 1.0
ID: 32556

Forberedelse

Utstyr

- Hånddesinfeksjonssprit
- Hansker
- Staseslange
- Klorheksidinsprit 5 mg/ml
- Sterile kompresser
- Sterilt fikseringsplaster
- Perifere venekanyler
- NaCl 9mg/ml til skylling av kanylen
- Sprøyte til skylling med NaCl 5 ml
- Tape til eventuelt ekstra fiksering
- Bandasje/strømpe/plaster til fiksering
- Gul risikoboks

Bildet viser eksempel på utstyr

Informasjon

- Innhent nødvendig informasjon om pasientens tilstand og behov for venekanyler
- Informer pasienten om prosedyren som skal utføres

Arbeidsforhold

- Sørg for god arbeidsstilling og godt arbeidslys og et komfortabelt leie for pasienten

PVK prosedyrekapittel 4: Fremgangsmåte

Forfatter: Anne Grete Hammerhaug, Rune Stræte
Godkjent av: Sigurd Fasting

Gyldig fra: 24.09.2018
Revisjonsfrist: 23.09.2020

Revisjon: 1.3
ID: 32558

Fremgangsmåte

Valg av punksjonssted

- Gjør en vurdering av pasientens vener for å finne beste egnet punksjonssted for innleggelse av perifer venekanyle
- Bruk staselange for å oppnå god dilatasjon/blodfylling av venen
- Distale vener på hendene velges først
- Om mulig, unngå nærhet til ledd, nærhet til arterier, underekstremiteter og vene der perifer venekanyle nettopp er fjernet eller viser tegn på irritasjon/smerter hos pasienten, i ekstremitet der pasienten har en skade.
- Ikke legg perifer venekanyle i:
  - ekstremitet der det skal gjøres et inngrep
  - arm med arterie-venøs fistel
- Perifer venekanyle kan legges inn på samme side som det er utført cancer mammae operasjon, men ikke i arm der det har oppstått lymfødem

For best fylling av åren:

La pasientens arm henge ned

- Be pasienten knytte og åpne hånden gjentatte ganger og bevege armen
- Klapp lett på venen
- Legg på varme

Innleggelsesteknikk

- Kontroller at nødvendig utstyr er tilgjengelig
- Utfør håndhygiene
- Gjør klar infusjon av væske eller medikament som eventuelt skal kobles på venekanylen
[prosedyre 9249 Intravenøs injeksjon og infusjon av legemidler](#)
- Velg kanylestørrelse som er egnet for pasientens behandling og venestørrelse. Bruk så liten perifer venekanyle som mulig for minst irritasjon av venen.
- Desinfiser huden over punksjonsstedet med klorheksidinsprit 5 mg/ml og sterile kompresser 2 ganger. La tørke 30-60 sekunder. Punksjonsstedet skal ikke berøres med usterile hender etter desinfeksjon
- Ta på hansker
- Brett ut vingene på venekanylen og ta et 3-punkts grep.
- Bildet viser eksempel på 3-punktsgrep

PVK prosedyrekapittel 5: Observasjon og tiltak ved komplikasjoner Forfatter: Anne Grete Hammerhaug, Rune Stræte
Godkjent av: Sigurd FastingGyldig fra: 24.09.2018
Revisjonsfrist: 23.09.2020Revisjon: 1.1
ID: 32559**Observasjoner og tiltak ved komplikasjoner****Observasjoner**

- Det skal gjøres en observasjon og klinisk vurdering av venekanylen, funksjon og behovet for venekanylen minst en gang per døgn. Dokumenteres i pasientjournal.
- Ved all håndtering av venekanylen skal det gjøres en kontroll av kanylen, venen, innstikkstedet, fikseringsplaster og annen bandasje.

Komplikasjoner

Komplikasjoner som kan oppstå

- Tett venekanylen/tromboemboli
- Infeksjon/Flebitt
- Hematom
- Subkutan lekkasje
- Allergisk reaksjon
- Luftemboli, plastemboli

Komplikasjon	Tiltak
Tett venekanylen eller motstand ved skylling	Skyll med NaCl 9 mg/ml. Tett venekanylen fjernes
Urent, fuktig, blodig, løstsittende fikseringsplaster/bandasje/strømpe	Fjern plaster/bandasje Fjern blodsøl med NaCl Desinfiser pasientens hud med klorheksidinsprit 5 mg/ml Legg på ny ren steril fikseringsplaster/bandasje
Innstikkstedet viser tegn på infeksjon eller flebitt Rødhet, hevelse, varm hud, smerter, sekresjon	Fjern venekanylen umiddelbart Desinfiser innstikkstedet med klorheksidinsprit 5 mg/ml Områder uten sår og rifter kan smøres med Hirudoid salve – se felleskatalogen Ved sekresjon - ta bakteriologisk prøve Legg på steril bandasje over innstikkstedet

PVK prosedyrekapittel 9: Litteratur

Forfatter: Anne Grete Hammerhaug, Rune Stræte
Godkjent av: Sigurd Fasting

Gyldig fra: 15.10.2015
Revisjonsfrist: 14.10.2017

Revisjon: 1.0
ID: 32562

Litteratur

- ASAP The Association of Safe Aseptic Practice. *ANTT Aseptic non touch technique*. 2013; Available at: http://antt.org/ANTT_Site/Home.html. Accessed 9/4, 2013.
- Centers for Disease Control and Prevention. *Guidelines for the Prevention of Intravascular Catheter-Related Infections*, 2011. Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee 2011:1-83.
- Robert L Frank, MD, FACEP, 2013: *Peripheral venous access in adults*
- PPS 2013 *Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten: Innleggelse, skylling, stell og fjerning av perifert venekateter (PVK)*
- Claire M Rickard et al.: *Routine versus clinically indicated replacement of peripheral intravenous catheters: a randomised controlled equivalence trial*. The Lancet, volume 380, Issue 9847, 22-28 September 2012, Pages 1066-1074
- BD Venflon™ Pro Safety Infusionskanyl med sikkerhetsskydd
- Wilkinson Yoong Jian Tan¹, Jo Wearn Yeap¹, Sharifah Sulaiha Syed Aznal², *Risk factors of peripheral venous catheterization thrombophlebitis*, IeJSME 2012 : 6(1) 24-30